

Planstrategi 2027

Workshop i Erhvervs-, Vækst- og Klimaudvalget
21. September 2026

Program

Del 1 (35 min)

- Det talte vi om i juni
- Planstrategi - hvilket planniveau er vi på?
- Vision *Sammen i bevægelse* og planstrategi - muligheder
- Workshop

Del 2 (40 min)

- Planstrategi og historikken om bybånds-princippet
- Eksempler på andre kommuners principper for den fysiske planlægning
- Drøftelse
- Afslutning og næste temamøde

Hvad er en Planstrategi?

- En Plan- og Udviklingsstrategi er forankret i Planloven
- Planloven fastlægger
 - VEDRØRENDE PROCES
 - At der skal offentliggøres en strategi for kommunens udvikling inden udgangen af 1. halvdel af valgperioden - dvs inden udgangen af 2027.
 - At strategien skal i offentlig høring i mindst 8 uger og at Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til de fremkomne bemærkninger og om de skal give anledning til ændringer.
 - Ikke et krav i Planloven at der afholdes offentlige møder om strategien, men en mulighed.

Hvad er en Planstrategi?

- Planloven fastlægger
 - VEDRØRENDE INDHOLD
 - At strategien skal sætte retningen for den kommende kommuneplan ved at angive de strategiske indsatsområder, som Kommunalbestyrelsen vil arbejde med i den kommende kommuneplanperiode.
 - At der i strategien skal angives revisionsomfanget af den kommende kommuneplan (fuld eller delvis revision).
 - At strategien skal indeholde oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen.
- Konklusion: få krav i loven, kommer i mange former

En klar 'rød tråd' mellem
politiske aftaler, strategi og
planlægning

By- og landdistriktsudvikling

Eksisterende politiske målsætninger

Sammenhængsmodellen

Årlig **befolkningstilvækst** på mindst 0,5%
(svarende til knap 500 indbyggere pr år)

Vi ønsker **vækst i alle lokalsamfund** over
200 indbyggere

Konstitueringsaftale

Der skal være sammenhængskraft imellem
land og by

Arkitekturpolitikken er et centralt redskab
i vurdering af nyt byggeri og nye byområder

Fritid, idræt og kultur ses som en investering
i et godt sted at leve og bo- og derved som
et godt "bosætningsværktøj"

Forstærket indsats i forhold til at **tiltrække
turister og oplevelser** til Viborg. Her med et
særligt fokus på at færdiggøre Domkirkeområdet
samt natur-, kultur- og udendørsliv

Klimaplan 2022-2050

Kommunens rammer for udvikling af **attraktive
og velfungerende byer og landområder**
bidrager til den grønne omstilling og reduceret
klimabelastning. Dette gøres f.eks. gennem
byfortætning, materialevalg og jordhåndtering

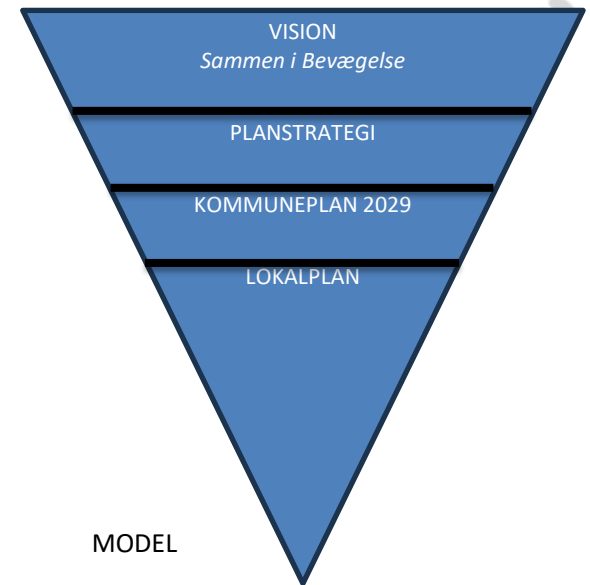
Kommuneplanen og nye lokalplaner skal som
udgangspunkt sikre, at der ikke sker byudvikling
i områder med risiko for **oversvømmelse eller
terrænnært grundvand**

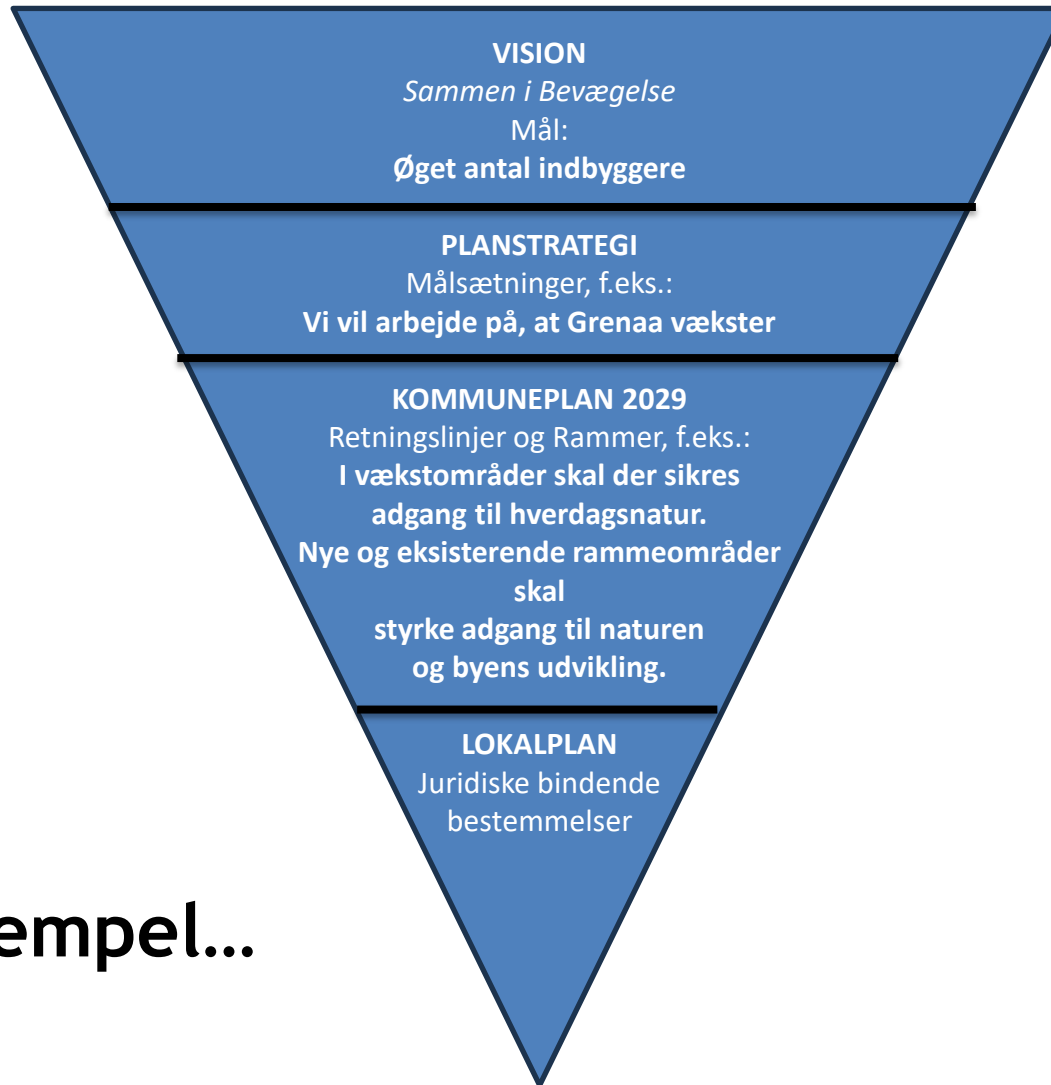
Hvilket planniveau er vi på?

Planstrategi – strategiske beslutninger *for den fysiske planlægning*

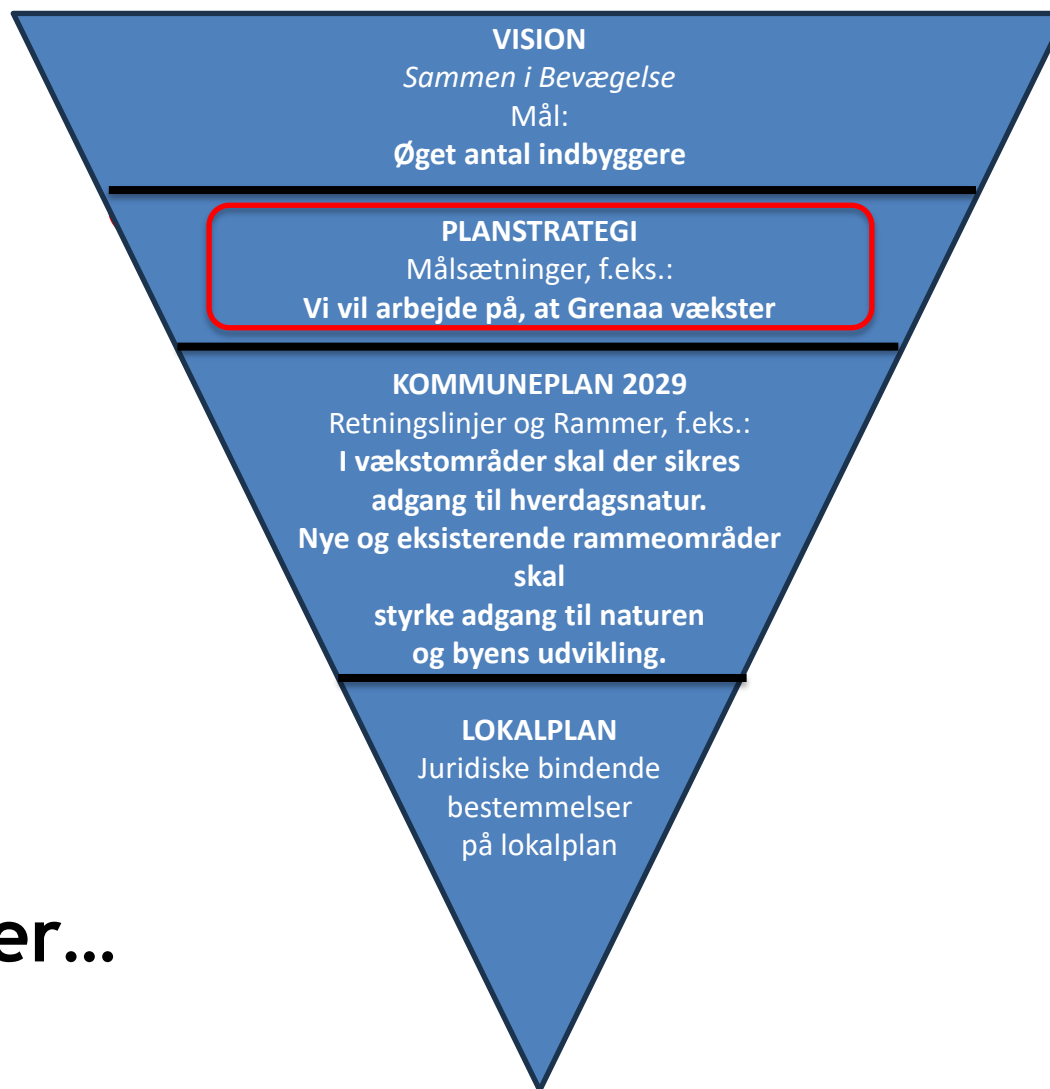
Ikke bindende beslutninger for borgerne eller erhverv om bestemte steder eller projekter
– *en strategisk retning for vores arbejde med den fysiske udvikling i Norddjurs Kommune*

Grundlag for den næste Kommuneplan 2029

Et eksempel...

Vi er her...

Sammen i bevægelse

- Vores vision er en ambitiøs vejviser for alle os, der bor, lever og arbejder i Norddjurs
 - Et liv med natur, nærvær, fællesskaber og bæredygtig udvikling

Sammen om det gode liv

I Norddjurs skaber vi rammerne for et liv i balance. Her mødes kyst, skov, natur og byer. Vi har rum til et liv med nærvær, oplevelser og plads til at leve og være.

Mål

Med afsæt i vores unikke natur og stærke fællesskaber styrker vi vores tilflytning og vi lever et aktivt, sundt og selvstændigt liv.

Hvordan planlægger vi for 'det gode liv'?

- Hvordan understøtter vi fx det gode liv i vores byer og lokalsamfund?
- Hvordan forestiller vi os, at vores omgivelser, ser ud i fremtiden?
 - Hvordan er vores byer anderledes om 12 år?
 - Hvordan er naturen og landskabet anderledes om 12 år?

Sammen om stærke fællesskaber

Fællesskabet er fundamentet, der skaber sammenhold og identitet på tværs af hele kommunen.

I Norddjurs deltager vi alle og bidrager med det, vi kan.

Mål

Vi vil sætte bevægelse i fællesskaberne, så vi styrker trivsel, sundhed og foreningsliv. Vi prioriterer aktiviteter og kulturoplevelser, der samler og skaber de gode fortællinger om Norddjurs.

Hvordan understøtter vi stærke fællesskaber i planlægningen?

- Hvordan skaber vi fx mødesteder i vores byer og lokalsamfund?
- Hvordan og hvor mødes vi ”i fællesskaber” om 12 år?

Sammen med omverdenen

Vi er en aktiv del af Østjylland og med udsyn forbundet til resten af verden både fysisk og kulturelt.

Mål

Vi vil styrke mobiliteten og infrastrukturen til gavn for borgere, virksomheder, pendlere og turister. I Norddjurs skal der være nem adgang til og fra Randers og Aarhus.

Hvordan planlægger vi for Norddjurs Kommune, som en del af omverdenen?

- Hvordan ser vi vores rolle i forhold til Østjylland om 12 år?
- Hvordan ser vi vores rolle i forhold til Aarhus og Randers om 12 år?

Sammen om tryghed og trivsel

Tryghed starter i barndommen og udvikler sig gennem livet i vores hverdag, i vores fællesskaber og i vores lokalsamfund.

Vi har mod til nytænkning og ansvar for løsninger, der virker.

Mål

Sammen øger vi sundhed, læring, bevægelse og trivsel – og dermed rammerne for det gode liv i Norddjurs.

Hvordan planlægger vi for sundhed, læring, bevægelse og trivsel?

- Hvordan bidrager vores omgivelser til sundhed, læring og bevægelse om 12 år?
- Hvordan kan vi med planlægning af vores fysiske omgivelser understøtte tryghed og trivsel?

Sammen om vækst

Vi skaber vækst med plads til produktion, grøn omstilling og en blomstrende turisme.

Sammen med vores erhvervsliv skaber vi morgendagens grønne og innovative løsninger.

Mål

Vi vil være en af Østjyllands stærkeste erhvervskommuner - med flere arbejdspladser inden for grøn omstilling og produktion.

Hvordan og hvor vil vi vækste?

- Hvordan kan vi understøtte vækst gennem den fysiske planlægning?

Hvordan kan planstrategien understøtte de tre mål?

Mål for fremtidens Norddjurs

Øget antal indbyggere

Øget antal arbejdspladser inden for produktion, grøn omstilling og turisme

Øget sundhed, læring og kulturliv

Workshop

Visionsskitzen og Planstrategien

Planstrategiens bybånds-princip

- Kommunalbestyrelsen har besluttet at evaluere bybånds-princippet ifbm Planstrategi 2023
- Hvordan ønsker vi at udtrykke vores planstrategi fysisk?
 - Fastholdelse af bybånds-princippet?
 - Nyt planlægningsprincip?

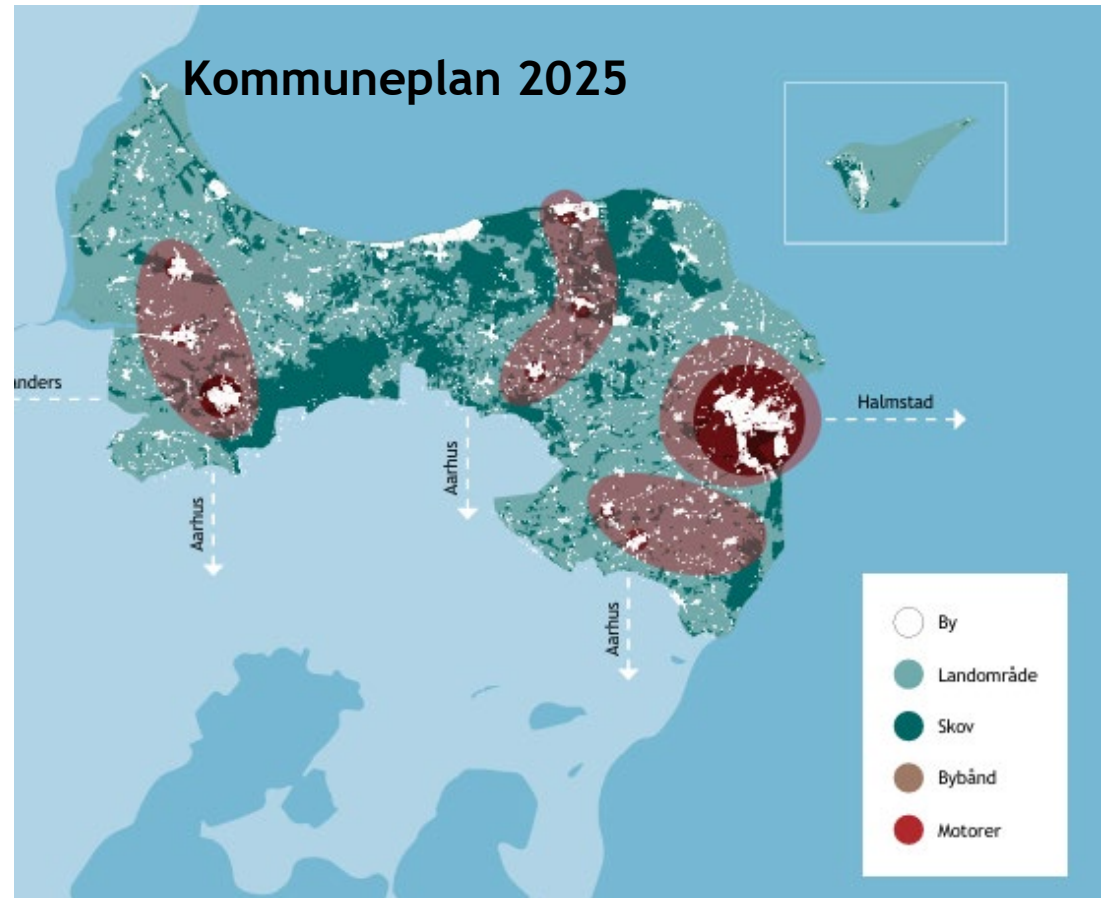
Hvad kan vi bruge et planlægningsprincip til?

Fx

- **Bosætningsstrategi**
 - Boligplanlægning, almene boliger, helhedsstrategier for byernes udvikling (fortætningsstrategi), opkøbsstrategi, lokalplanlægning, kommunikation og dialog
- **Indspil i en mulig østjysk fingerplan**
 - hvor er det vigtigt for NDK at arbejde med bosætning og mobilitet, erhverv og infrastruktur, landskab
- **Prioritering af projekter og lokalplanlægning**
- **Tydeliggør strategien over for borgerne**
 - et formidlingsredskab
- **Understøtte de valg vi træffer om den fysiske udvikling**

Bybånds-princip i dag

- 4 bybånd i Kommuneplan 2025
- Byudviklingsmål for hvert bybånd, fx
 - *Omkring Bybånd Øst skal der sikres, at der til enhver tid er udlagt arealer til byudvikling, som modsvarer behovet.*
- Bybånd Syd - lokal udviklingsplan
- Bybåndspuljen - understøttelse af lokale initiativer

Bybåndene har ændret sig ...

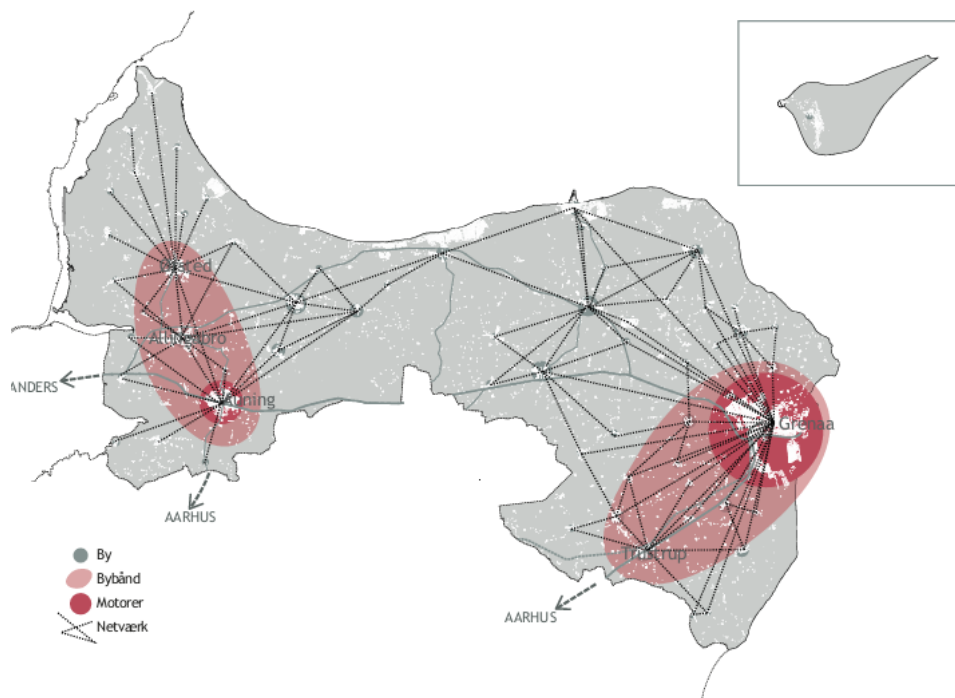
Udviklingsstrategi 2015

- Bybånd Øst
Grenaa, Trustrup, Lyngby
- Bybånd Vest
Auning, Allingåbro, Ørsted

Kommuneplan 2025

- Bybånd Øst
Grenaa
- Bybånd Vest
*Auning, Allingåbro, Ørsted og
Fausing*
- Bybånd Midt
*Glesborg, Ørum, Gjerrild,
Bønnerup Strand, Fjellerup,
Stenvad*
- Bybånd Syd
Trustrup, Lyngby, Ålsrode, Ålsø

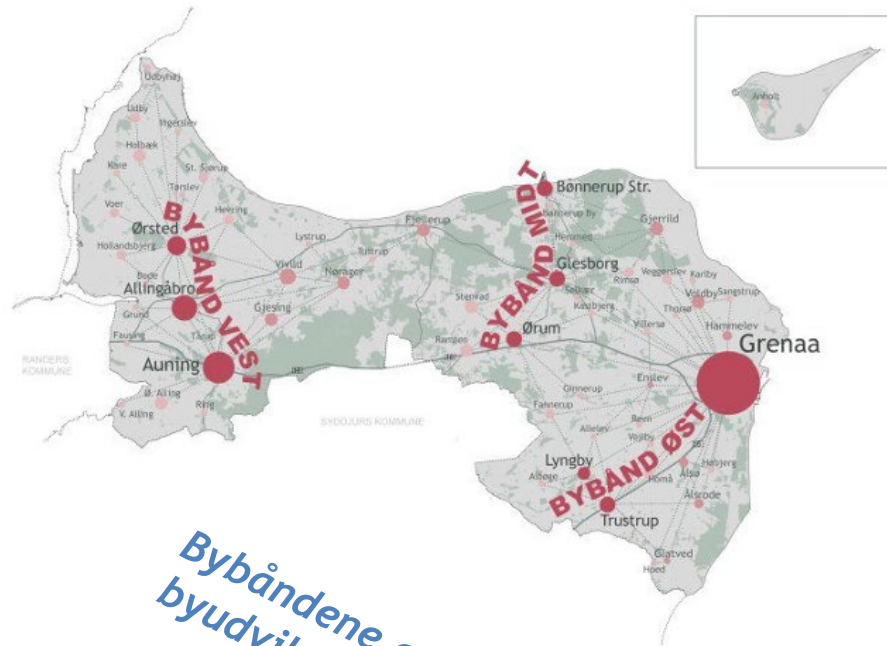
Udviklingsstrategi 2015

Kortet illustrerer netværket mellem byerne og de to bybånd med deres motorer, Grenaa og Auning.

”Bymønstret danner grundlaget for
placeringen af offentlige funktioner og
fysisk udvikling.”

Kommuneplan 2017

Bybåndene er fokusområder for
byudvikling

Eksempler fra andre kommuner

Viborg Kommune

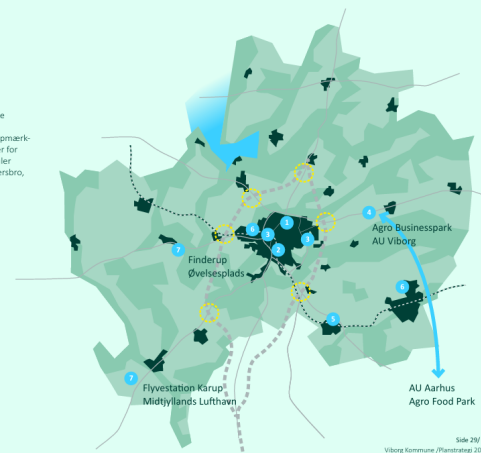
- Detaljeret
- Principper for vækst og udvikling

Erhverv

Princip for logistiske perler & erhvervsklynger

Etablering af en ny midtjysk motorvej, opgradering af rute 26 mod Aarhus og forbedret togforbindelse giver Viborg Kommune et endnu større potentiale for at fastholde og tiltrække arbejdskraft og virksomheder. Byrådet ønsker derfor at være på forkant med at have de rette områder til de rette erhvervstyper. En særlig opmærksomhed rettes mod at skabe logistiske perler i eller nær krydsninger mellem hovedveje og en ny midtjysk motorvej.

Viborg Kommune har flere specialiserede erhvervsklynger, som også rækker ud af kommunen. Byrådet vil have en særlig opmærksomhed mod at styrke de fysiske rammer for erhvervsklyngerne og mod erhvervsarealer i Viborg, Bjerringbro, Møldrup og Rødkjærsbro, samt ved forsvarets arealer ved Karup og Finnerup.

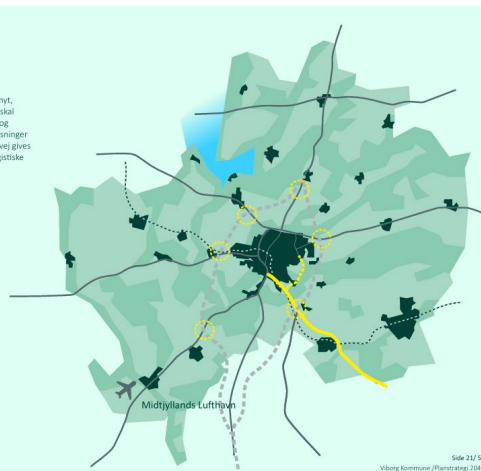
Side 29/32
Viborg Kommune / Planstrategi 2040

Mobilitet

Princip for infrastruktur

Primære vejforbindelser, ny midtjysk motorvej, jernbanen og rute 26 giver hurtig adgang på tværs af kommunegrænser og regioner. Fremkommelige regionale sammenhænge er afgørende for at kunne tiltrække og fastholde borgere og arbejdskraft. Byrådet vil derfor arbejde for etablering af en ny midtjysk motorvej, opgradering af rute 26 mod Aarhus og forbedrede togforbindelser f.eks. i form

af flere afgange, gennemkørende tog og et nyt, direkte tracé. Anlæg af en østlig omfartsvej skal aflaste Viborg by, Bruunshøj og Rindsholm og skabe nemmere adgang til/rute 26. Krydsninger mellem hovedveje og en ny midtjysk motorvej gives en særlig opmærksomhed mod at skabe logistiske perler.

Side 23/32
Viborg Kommune / Planstrategi 2040

By- og landdistriktsudvikling

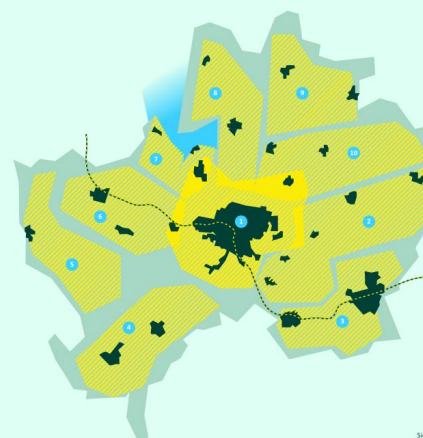
Princip for byfællesskaber

Viborg Kommune består af den centralt beliggende hovedby Viborg samt Bjerringbro og en række større og mindre byer i landdistrikterne. Stedlige villiteter som f.eks. unikke landskabsstræk, kulturmiljøer, infrastruktur eller servicefunktioner som skole og indkøb giver byerne forskellige forudsætninger for udvikling – både som individuelle bysamfund og i byfællesskaber.

Byfællesskaber dækker over et samarbejde på tværs af bysamfund og landområder, hvor fokus er på at bruge hinandens styrker til at udvikle det enkelte bysamfund og byfællesskabet som helhed.

Byfællesskaber dækker også over, at bysamfund og landområder kan have samme sammenhængende forudsætninger som f.eks. landskabsstræk, der kan danne grundlag for et samarbejde i et byfællesskab.

Byfællesskaber bidrager til den store fortælling om Viborg Kommune. Byrådet vil understøtte udviklingen af såvel stedbundne som selvregulerede byfællesskaber. Ravnstrup, Løgstrup, Rødding og Tapdrup har en dobbeltrolle – dels som forstæder til Viborg, dels som selvstændige bysamfund i landdistriktet.

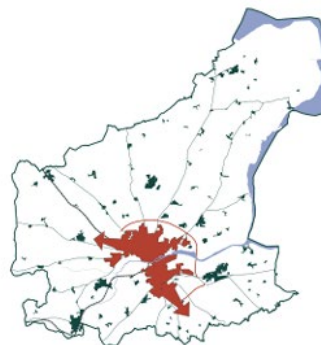

- Eksempler på byer med fælles landskabsstræk, der kan danne grundlag for byfællesskaber
- 1. Bydannelse omkring skove, heder, vandløb og søer. Det blå grønne Ø
- 2. Landbrugs- og idyllandskab, Nørreå
- 3. Faldsøgdalen med stationsbyer, Gudensien
- 4. Hedeslette og idyllandskab, Karup Å
- 5. Landbrugs- og idyllandskab, Karup Å
- 6. Israndslandskab med stationsbyer
- 7. Fjord- og idyllandskab, Jordbro Å
- 8. Fjord- og idyllandskab, Skals Å og Simsteds Å
- 9. Landbrugslandskab med søer og vandløb, Skals Å
- 10. Herregårdslandskab med skove, søer og landbrugsarealer

Side 13/32
Viborg Kommune / Planstrategi 2040

Randers Kommune

- Ingen overordnet geografi
- Principper for udvikling af Randers (vækstretninger, fortætning m.m.)
- Landskabskarakterområder i resten af kommunen

Vækstretninger

Der er mulighed for byudvikling i store dele af kommunen, men omkring Randers by er der særligt fokus på fortætning af den eksisterende by og den langsigtede udvikling inden for de to vækstretninger - syd og vest.

De seks karakterområder

Der arbejdes videre med de seks karakterområder fra Kommuneplan 2021. Karakterområderne opdeler kommunen i mindre områder med hver deres særlige kvalitet og kendetegn.

Omdannelse, fortætning og byudvikling

Randers er centrum, hvor særligt omdannelse af havnen og realiseringen af de første etaper af Flodbyen sætter byen på landkortet og tilfører flere boliger, borgere og mere byliv. Der planlægges også for vækst og byudvikling andre steder, både i forstæderne og i oplandet.

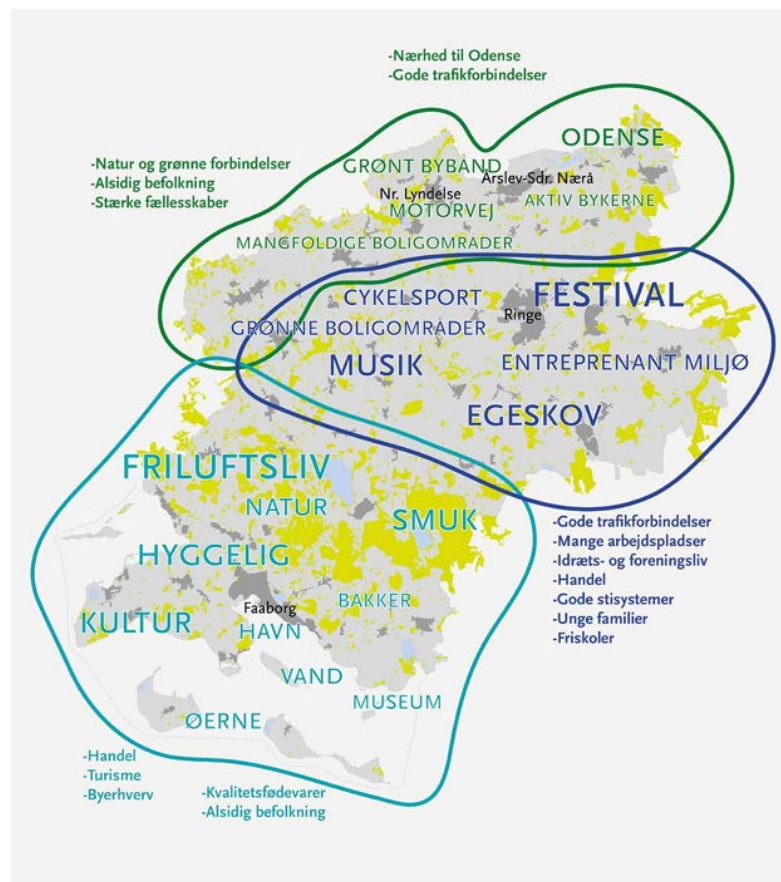

Bosætning i landdistrikterne

Nærheden til naturen og boligpriser er væsentlige faktorer i danskerne flyttebeslutninger. På de to parametre er landdistrikterne særligt konkurrencedygtige.

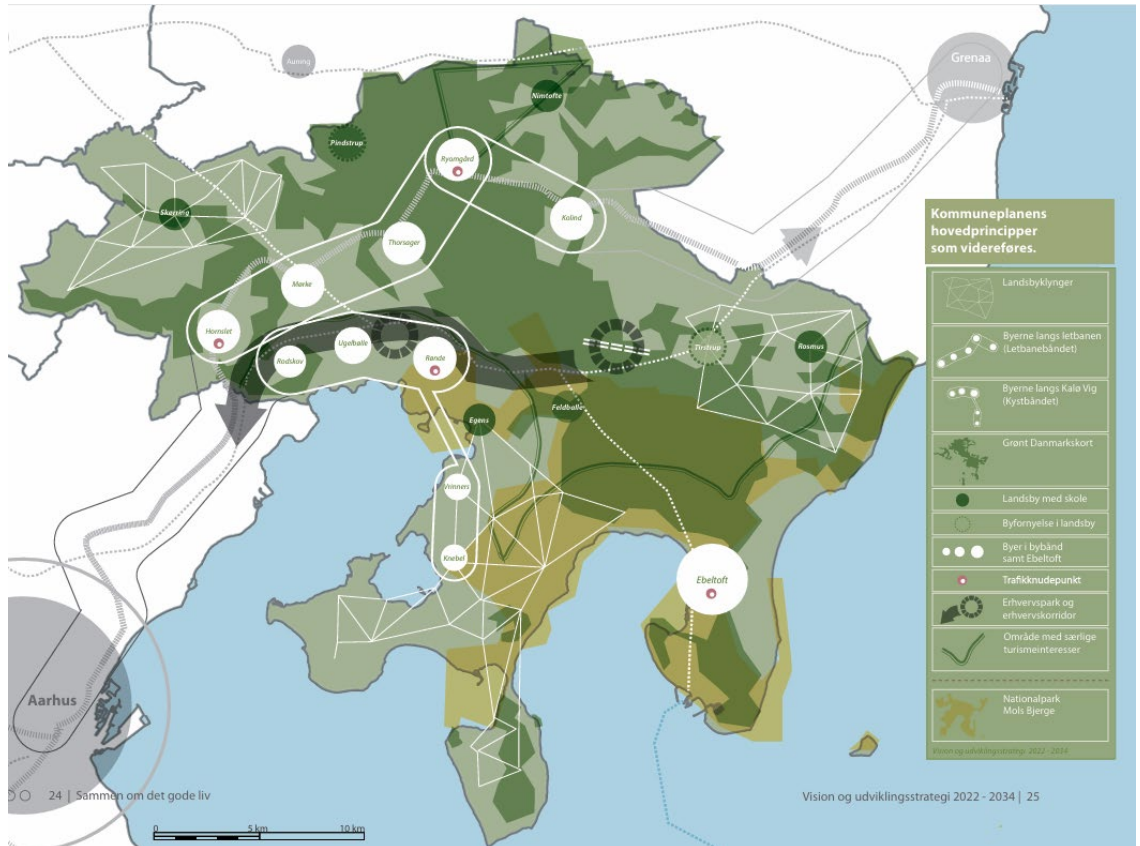
Faaborg-Midtfyn Kommune

- Fokus på forskellige kvaliteter frem for 'vækst vs tilbagegang'
- Hele kommunen er med (ingen 'tomme' områder)
- En generel udviklingsstrategi

Syddjurs Kommune

- Letbanebåndet og kystbåndet, landsbyklynger, m.m.
- Sammenhæng med mobilitet (letbane, trafikknudepunkter)
- Sammenhæng mellem byer, landsbyer og natur

Mulige principper for den fysiske planlægning

- ‘Letbanebåndet’ Grenaa
Trustrup
 - Fokus på stationsnær udvikling, samspil mellem bosætning og mobilitet
 - Sammenhæng med Syddjurs Kommunes strategisk fokus
- Turisme- og landsbykernen
 - Glesborg, Ørum, Gjerrild, Bønnerup Strand, Fjellerup, Stenvad og omegn
 - Mindre lokalsamfund, fællesskaber, stærk sammenhæng til turisme
- Bynetværk Vest
 - Auning, Fausing, Allingåbro, Ørsted
 - En række mindre byer med kort afstand i mellem, som kan supplere hinanden, og ligger ‘godt’ i forhold til omverdenen

Drøftelse

Tids- og procesplan

Juni 2026	Opstart
3. kvartal 2026	Igangsætning og workshops i EVK
4. kvartal 2026	Workshop i KB
1. kvartal 2027	Borgerinddragelse
2. kvartal 2027	Forberedelse af planen
2. – 3. kvartal 2027	Politisk behandling af planstrategien
3. kvartal 2027	Offentliggørelse i 8 uger
4. kvartal 2027	Behandling af høringssvar
November – december 2027	Politisk behandling med henblik på endelig vedtagelse i EVK, ØK og KB